

Właśnie zmywam naczynia.

Sto lavando i piatti.

Lezione 33, Tema: Sto lavando i piatti.

Lekcja 33, Temat: Właśnie zmywam naczynia.

Buongiorno! Come va?

Cieszę się, że mogę znowu Cię widzieć. Jak poszły ćwiczenia z poprzedniej lekcji? Sprawdźmy to!

Uzupełnij poniższe zdania właściwą formą czasownika „metterci” lub „volerci” w czasie teraźniejszym:

1. Per attraversare quel ponte 5 minuti.
2. Claudio 20 minuti per scrivere questa lettera.
3. Maria, quanto tempo per arrivare da Michele?
4. Cosa per fare questa torta?

Zobacz odpowiedzi

1. Per attraversare quel ponte ci vogliono 5 minuti.
2. Claudio ci mette 20 minuti per scrivere questa lettera.
3. Maria, quanto tempo ci metti per arrivare da Michele?
4. Cosa ci vuole per fare questa torta?

Teraz połącz w pary przedmioty z tych samych pomieszczeń w domu:

1. bilancia
2. comodino
3. pentola
4. materasso
5. portasapone
6. posate

Zobacz odpowiedzi

bilancia + portasapone

comodino + materasso

pentola + posate

Jeżeli wszystko poszło gładko, jesteś gotowy do dalszej nauki. W przeciwnym wypadku zalecam Ci ponowną lekturę materiału z poprzedniej lekcji, a na pewno rozwieją się wszystkie Twoje wątpliwości. Tymczasem zaczynamy kolejne spotkanie.

Dzisiaj pozostaniemy w tematyce domu, choć być może temat dzisiejszej lekcji nie jest Twoją największą pasją :-). Ale niestety - stanowi on część naszego codziennego życia i warto się z nim bliżej zaznajomić również w języku obcym. A czym będziemy się zajmować? Pracami domowymi. Zapoznam Cię dziś również z dwoma konstrukcjami czasownikowymi, dzięki którym będziesz potrafił powiedzieć, że jesteś w trakcie wykonywania jakiejś czynności albo właśnie masz zamiar ją wykonać. Do tego będzie Ci jeszcze potrzebny imiesłów przysłówkowy bierny, czyli *gerundio presente*.

Na początek jednak zastanówmy się jakie prace domowe możemy wykonać np. w sobotni poranek. Zapewne po całym tygodniu dom jest trochę przybrudzony i trzeba go posprzątać. Po włosku "sprzątać" to "riordinare".

riordinare

sprzątać/porządkować

A jakie czynności mogą wchodzić w zakres sprząkania? Przyjrzyj się poniższej liście:

spolverare

ścierać kurz/odkurzać

polvere (f.)

kurz/pył

pulire con l'aspirapolvere

odkurzać (dosł. czyścić) odkurzaczem

aspirapolvere (m.)

odkurzacz

pulire

czyścić/sprzątać

spazzare

zamiatać

fare il letto

ścielić łóżko

cambiare le lenzuola

zmieniać pościel

fare il bucato

robić pranie (ręczne)

bucato (m.)

pranie (ręczne)

fare la lavatrice

robić pranie (w pralce)

stirare

prasować

ferro da stiro (m.)

żelazko

stendere il bucato

wieszać pranie

stendere

wieszać/rozpościerać/rozkładać

lavare i piatti

myć naczynia

annaffiare le piante

podlewać kwiaty (dosł. rośliny)

annaffiare

podlewać

pianta (f.)

roślina

riparare

naprawiać

Ciekawe, które z tych zajęć wchodzi w zakres Twoich obowiązków. Zaraz o tym opowiesz, ale najpierw posłuchaj, jak wygląda mój dzień gospodarczy:

Mi alzo la mattina e faccio colazione. Poi comincio a ordinare la casa. Spolvero tutti i mobili e pulisco il pavimento con l'aspirapolvere. Poi vado in bagno, lavo lo specchio, il lavabo, la vasca e il water. Faccio partire la lavatrice e mi sposto in camera da letto. Cambio le lenzuola e faccio il letto. Alla fine vado in cucina, pulisco i mobili, la cucina e il forno e lavo i piatti.

Wstaję rano i jem śniadanie. Następnie zaczynam sprzątanie domu. Ścieram kurz z wszystkich mebli i odkurzam podłogę. Potem idę do łazienki, myję lustro, umywalkę, wannę i sedes. Włączam pralkę i przenoszę się do sypialni. Zmieniam pościel i ścielę łóżko. Na koniec idę do kuchni, czyszczę szafki, kuchenkę i piekarnik oraz myję naczynia.

A oto lista nowych wyrazów:

cominciare (a)
zacząć (coś robić)

spostare
przesunąć/przenieść

spostarsi
przesunąć się/przenieść się

fare partire
uruchomić/włączyć

E tu? Come pulisci la tua casa?

.....

Po tym wstępie leksykalnym przejdziemy do porcji gramatyki. Obiecałam Ci, że zapoznasz się z imiesłowem przysłówkowym biernym *gerundio presente*. Ale co to właściwie jest? Otóż są to wszystkie pochodzące od czasowników wyrazy, kończące się na -ąc, jak np. „robiąc”, „idąc”, „jedząc” itp.

Tworzenie *gerundio presente* nie jest zbyt skomplikowane. Wystarczy do tematu czasownika dodać następujące końcówki:

I coniugazione

-ando

II coniugazione

-endo

III coniugazione

-endo

A oto kilka przykładów utworzonych w ten sposób imiesłowów:

parlare - parlando

parlando

rozmawiając

mangiare - mangiando

mangiando

jedząc

vedere - vedendo

vedendo

widząc/oglądając

finire - finendo

finendo

kończąc

partire - partendo

partendo

odjeżdżając/wyjeżdżając

Imiesłów ten będzie potrzebny do tworzenia konstrukcji zdań, którą chcę Ci teraz przedstawić. Konstrukcja ta nazywa się *Presente Progressivo* i jest stosowana do opisanie czynności, w trakcie wykonywania której aktualnie się znajdujemy. Porównaj dwa zdania:

Paolo studia la matematica. - Paolo studiuje matematykę. / Paolo uczy się matematyki.

Paolo studia la matematica.

Paolo studiuje matematykę. / Paolo uczy się matematyki.

Zdanie to może oznaczać, że Paolo jest studentem matematyki, jak również, że właśnie w tym momencie robi jakieś zadania matematyczne lub uczy się wzorów. Jeżeli natomiast powiemy:

Paolo sta studiando la matematica. – Paolo uczy się matematyki.

Paolo sta studiando la matematica.

Paolo uczy się matematyki.

informujemy tylko, że Paweł uczy się matematyki w tym momencie, jest w trakcie nauki matematyki.

Czyli podsumowując, zwykły czas teraźniejszy można stosować do wyrażania czynności, które ogólnie wykonujemy i trwa to dłuższy czas, a *Presente Progressivo* wyłącznie do podkreślenia, że daną czynność wykonujemy właśnie w momencie mówienia o niej.

A jak tworzy się tę konstrukcję? Już pewnie sam się zorientowałeś. Wystarczy odmienić w odpowiedniej osobie czasu teraźniejszego czasownik „stare” i dodać *gerundio presente* właściwego czasownika. Oto kilka dodatkowych przykładów:

Cosa sta facendo Laura? – Co robi (teraz) Laura?

Cosa sta facendo Laura?

Co robi (teraz) Laura?

Stiamo andando al cinema, vuoi venire con noi? – Właśnie idziemy do kina, chcesz iść z nami?

Stiamo andando al cinema, vuoi venire con noi?

Właśnie idziemy do kina, chcesz iść z nami?

Chi sta stirando le camicie? – Kto (teraz) prasuje koszule?

Chi sta stirando le camicie?

Kto (teraz) prasuje koszule?

Konstrukcję tę można stosować również w czasie przeszłym *Imperfetto* oraz w czasie przyszłym do wyrażania przypuszczeń. Wtedy wystarczy tylko zmienić odmianę czasownika „stare” na odpowiednią formę w czasie *Imperfetto* lub *Futuro Semplice*. Spójrz na przykładowe zdania:

Stavo ordinando la casa quando è venuto Vittorio. – Właśnie sprzątałem dom, kiedy przyszedł Vittorio.

Stavo ordinando la casa quando è venuto Vittorio.

Właśnie sprzątałem dom, kiedy przyszedł Vittorio.

Ieri a quest'ora stavo ancora dormendo. - Wczoraj o tej godzinie jeszcze spałem.

Ieri a quest'ora stavo ancora dormendo.

Wczoraj o tej godzinie jeszcze spałem.

- Cosa sta facendo Giorgia?
- Starà annaffiando le piante.
- Co robi Giorgia?
- Pevnie (właśnie) podlewa kwiaty.

- Cosa sta facendo Giorgia?**- Starà annaffiando le piante.**

- Co robi Giorgia?
- Pevnie (właśnie) podlewa kwiaty.

- Dove stanno andando Patrizia e Gianni?
- Staranno andando in chiesa.
- Gdzie idą Patrizia i Gianni?
- Pevnie idą do kościoła.

- Dove stanno andando Patrizia e Gianni?**- Staranno andando in chiesa.**

- Gdzie idą Patrizia i Gianni?
- Pevnie idą do kościoła.

Teraz kolej na Ciebie! A przy okazji, wiesz jak to powiedzieć po włosku? Tocca a te!

Tocca a te!

Kolej na ciebie!

A więc, przekształć poniższe zdania na zdania z użyciem *Presente Progressivo* w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym:

1. Non posso venire, faccio gli esercizi di fisica.
2. Dino e Pino mangiano.

3. Puliamo con l'aspirapolvere.
4. L'anno scorso a quest'ora Anna prendeva la laurea.

Zobacz odpowiedzi

1. Non posso venire, sto facendo gli esercizi di fisica.
2. Dino e Pino stanno mangiando.
3. Stiamo pulendo con l'aspirapolvere.
4. L'anno scorso a quest'ora Anna stava prendendo la laurea.

Czy wszystko poszło pomyślnie? Jestem pewna, że tak. Możemy zatem przejść dalej. Kolejna konstrukcja, którą chcę Ci przedstawić, jest podobna do tej poznanej przed chwilą, ale nie oznacza, że jakaś czynność jest w toku, ale że właśnie ma się wydarzyć. Struktura tego typu zdań wygląda następująco:

stare + per + infinito

Czyli odmieniamy czasownik zgodnie z osobą, która ma wykonać daną czynność, dodajemy przyimek „per” oraz bezokolicznik i już mamy gotowe zdanie. Jak zwykle przygotowałam kilka przykładów:

Sto per mangiare. – Zaraz będę jadł/jadła.

Sto per mangiare.

Zaraz będę jadł/a.

Luisa e Mario stanno per partire per Parigi. – Luisa i Mario zaraz wyjeżdżają do Paryża.

Luisa e Mario stanno per partire per Parigi.

Luisa i Mario zaraz wyjeżdżają do Paryża.

Sta per piovere. – Zaraz będzie padać.

Sta per piovere.

Zaraz będzie padać.

Analogicznie jak w przypadku *Presente Progressivo*, również tę konstrukcję można zastosować w czasie *Imperfetto* oraz w czasie *Futuro Semplice* w funkcji przypuszczania. Spójrz na przykłady:

Stavo per fare partire la lavatrice quando ha telefonato Dario. – Właśnie miałem/miałam włączyć pralkę, kiedy zadzwonił Dario.

Stavo per fare partire la lavatrice quando ha telefonato Dario.

Właśnie miałem/miałam włączyć pralkę, kiedy zadzwonił Dario.

- Perché Cinzia è così nervosa?
- Starà per dare un esame.
- Dlaczego Cinzia jest taka zdenerwowana?
- Pewnie zaraz będzie zdawała egzamin.

- Perché Cinzia è così nervosa?

- Starà per dare un esame.

- Dlaczego Cinzia jest taka zdenerwowana?
- Pewnie zaraz będzie zdawała egzamin.

nervoso

nerwowo/zdenerwowany

Na koniec spróbuj sam zastosować konstrukcję „stare per + bezokolicznik”. Odpowiedz dowolnie na następujące pytania:

1. Cosa stai facendo?

.....

2. Perché non vuoi venire al cinema?

.....

3. Che cosa stanno facendo Gabri e Giacomo?

.....

To wszystko, co przygotowałam dla Ciebie na dzisiaj. Nie zapomnij o wykonaniu ćwiczeń. Życzę Ci miłego dnia i miłego sprzątnia :-).

Ci vediamo!

Ania

Ściąga

Imiesłów przysłówkowy bierny - Gerundio

I coniugazione

-ando

II coniugazione

-endo

III coniugazione

-endo

Presente Progressivo - być w trakcie robienia czegoś

czasownik "stare" w czasie Presente/Imperfetto/Futuro + gerundio

stare + per + bezokolicznik - mieć zaraz coś zrobić

czasownik "stare" w czasie Presente/Imperfetto/Futuro + per + bezokolicznik

Lavori di casa - Prace domowe

riordinare	sprzątać/porządkować
spolverare	ścierać kurz/odkurzać
pulire con l'aspirapolvere	odkurzać (dosł. czyścić) odkurzaczem
pulire	czyścić/sprzątać
spazzare	zamiatać
fare il letto	ścielić łóżko

cambiare le lenzuola	zmieniać pościel
fare il bucato	robić pranie (ręczne)
fare la lavatrice	robić pranie (w pralce)
stirare	prasować
stendere il bucato	wieszać pranie
lavare i piatti	myć naczynia
annaffiare le piante	podlewać kwiaty (dosł. rośliny)
riparare	naprawiać

Inne

cominciare (a)	zacząć (coś robić)
spostare	przesunąć/przenieść
spostarsi	przesunąć się/przenieść się
fare partire	uruchomić/włączyć
stendere	wieszać/rozpościerać
annaffiare	podlewać
parlando	rozmawiając
mangiando	jedząc
vedendo	widząc/oglądając
finendo	kończąc
partendo	odjeżdżając/wyjeżdżając
polvere (f.)	kurz, pył
aspirapolvere (m.)	odkurzacz
bucato (m.)	pranie (ręczne)
ferro da stiro (m.)	żelazko
pianta (f.)	roślina

